

граждани, които отъ името на народа сж разкривали владишкитѣ злоупотреѣби и сж го поддържали нравствено; тоя за преминаването на мнозина българи въ католицизмъ или ислямъ, поради клевета отъ грѣцкитѣ архиереи въ бунтарски чувства; и тоя за безнравственостъ и слаба научна подготовка на учителитѣ-гърци, препорѣчвани или натрапвани отъ архиереитѣ фанариоти. Селимински, вижда се, е документиранъ прекрасно върху всичко, което става въ България. Той събира сведения, изучава, изследва — и трупа голѣмъ обвинителенъ материалъ противъ върлия противникъ на българското възраждане. Отъ примѣритѣ, наблюденията и заключенията му ще приведемъ тукъ само нѣкои, като по-типични за историка и любопитни за биографа.

Съ дълбоко нравствено възмущение е очертанъ най-напредъ образътъ на търновския митрополитъ Панаретъ, наследникъ на Иларионъ Критски въ 1838 г., прочутъ съ своитѣ лудории и сатирически изобразенъ къмъ сѣщото това време отъ Славейкова. Бившъ пехливанинъ въ Мала-Азия, който се хвалѣлъ съ ранитѣ по раменетѣ си отъ това безславно минало, Панаретъ закупилъ владишкия постъ въ старопрестолното Търново, за да подкачи нечуванъ обиръ и да преследва немилостиво българската идея. Той утроилъ черковнитѣ данѣци, ограбилъ и продалъ митрополитскитѣ скъпоценности, прогонилъ българскитѣ учители и българския езикъ отъ богослужението, наклеветилъ първенцитѣ, които се противѣли на тежкитѣ данѣчни облагания, въ съзаклетие противъ турската власть, затворилъ нѣкои селски черкви и аргосалъ поповетѣ по сѣщата причина, поради което деца останали некрѣстени и покойници неопѣти . . . И накрай, като се изчерпало търпението на народа и цѣлата епархия се повдигнала противъ него, на мѣстото му билъ назначенъ единъ безнравственъ и пороченъ младежъ на 25 години, Неофитъ Византийски, още по-голѣмъ и безогледенъ врагъ на българското духовенство . . .

Въ сѣщия мраченъ тонъ и съ удивителни подробности сж дадени портретитѣ на други фанариотски агенти, заели митрополитски катедри въ България. Ето, напр., пловдивскиятъ Никифоръ, изгорилъ българското евангелие въ превода на Неофита Рилски и запретилъ всѣка българска книга въ епархията си, прочутъ при това и съ безнравствения си